

ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Stenotrophomonas (Xanthomonas) maltophilia

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998

ΣΧΟΛΙΑ

Η *S. maltophilia* αποτελεί ένα σχετικά «νέο» μικροοργανισμό με αυξανόμενη συχνότητα απομόνωσης από κλινικά δείγματα διεθνώς, αλλά και στην Ελλάδα. Στον πίνακα 1 φαίνεται ότι ο μικροοργανισμός αυτός στη χώρα μας και στα νοσοκομεία του δικτύου απομονώνεται κυρίως από δείγματα του κατώτερου αναπνευστικού (βρογχικές εκκρίσεις) και μάλιστα στις παθολογικές κλινικές και στις μονάδες εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ). Ο μικροοργανισμός είναι γενικά ανθεκτικός στα

αντιβιοτικά, με καλύτερη *in vitro* δραστηριότητα της cotrimoxazole, των κινολονών και της κεφταζιμίτης (πίνακες 2, 3). Σημειώνεται, πάντως, ότι η *in vitro* μελέτη της αντοχής της *S. maltophilia* παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες και, συνεπώς, τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν με προσοχή.

Στην εικόνα 1 φαίνονται οι μεγάλες διαφορές, τόσο στη σχετική συχνότητα απομόνωσης του μικροοργανισμού (σε σχέση με το σύνολο των θετικών καλλιιεργειών), όσο και στην αντοχή στην cotrimoxazole και τις κινολόνες, που παρατηρούνται μεταξύ των νοσοκομείων. Ενδιαφέρον έχει, επίσης, το γεγονός ότι η συχνότητα απομόνωσης ανθεκτικών μικροοργανισμών δεν φαίνεται να σχετίζεται με τη σχετική συχνότητα απομόνωσης αυτών ανά νοσοκομείο.

Πίνακας 1. Κατανομή *S. maltophilia* ανά είδος κλινικής και κλινικό υλικό.

Κλινικό υλικό	Σύνολο κλινικών			Παθολογικές κλινικές			Χειρουργικές κλινικές			Μονάδες εντατικής θεραπείας		
	Σύνολο*	ρμα	%	Σύνολο	ρμα	%	Σύνολο	ρμα	%	Σύνολο	ρμα	%
Αίμα	2.376	12	0,5	1.349	5	0,4	428	2	0,5	599	5	0,8
Ούρα	7.135	50	0,7	4.883	30	0,6	1.881	15	0,8	371	5	1,3
Κατώτερο αναπνευστικό	2.237	137	6,1	988	76	7,7	217	1	0,5	1.032	60	5,8
Πύο	1.146	13	1,1	265	3	1,1	804	9	1,1	77	1	1,3
Λοιπά	6.219	57	0,9	1.704	13	0,8	3.269	24	0,7	1.246	20	1,6
Σύνολο	19.113	269	1,4	9.189	127	1,4	6.599	51	0,8	3.325	91	2,7

*: Σύνολο μικροοργανισμών που απομονώθηκαν

ρμα: *S. maltophilia*

Το Ελληνικό Δίκτυο Μελέτης της Μικροβιακής Αντοχής συντονίζεται από τους Α. Βατόπουλο και Β. Καλαποθάκη (Εργαστήριο Υγιεινής & Επιδημιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών) και Ν.Ι. Λεγάκη (Εργαστήριο Μικροβιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών).

Στο Δίκτυο Μικροβιακής Αντοχής για το 1998 μετέχουν τα Μικροβιολογικά Εργαστήρια των Νοσοκομείων: Τζάνειο Πειραιώς (Χρ. Πουλοπούλου, Χρ. Νικολοπούλου), Ασκληπιείο Βούλας (Π. Γιαννάκης, Χρ. Κούτσια-Καρούζου), Παιδών «Αγία Σοφία» (Α. Χρισάκη, Α. Πάγκαλη), Πολυκλινική Αθηνών (Ε. Τόμπρου, Ε. Βογιατζάκης), 1ο Νοσοκομείο ΙΚΑ (Σ. Φιλοπούλου, Α. Περόγαμβρος), Σισμανόγλειο Αθηνών (Μ. Κανελοπούλου, Ε. Παπαφράγκας), Αγ. Σάββας (Ε. Χίνου, Π. Γολεμάτη), Ν. Ιωνίας «Αγ. Όλγα» (Ε. Μερκούρη, Σ. Κίτσου-Κυριακοπούλου), Αρεταίειο (Ε. Κουσοκύνη), Ελπίς-Δημοτικό Αθηνών (Στρ. Θερμογιάννη, Ε. Καϊλή-Παπαδοπούλου), ΝΓΝ Ελευσίνας Θριάσιο (Χ. Κοτρώνη, Ε. Τρίκα-Γραφάκου), ΑΝ Θεσσαλονίκης Θεαγένειο (Ε. Καϊσα, Ο. Βαβάτσι-Μάνου), Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης (Γ. Θεοδωροπούλου-Ροδίου), ΓΠΠΝ Αλεξανδρούπολης (Ε. Αρχοντίδου, Σ. Κτενίδου-Καρτάλη), ΠΠΓΝ Ιωαννίνων (Ε. Γκεσούλη, Τ. Λεβειδιώτου-Στεφάνου), ΓΠΝ Ηρακλείου Βενιζέλειο (Μ. Βεντούρη, Β. Λιάκου), ΓΠΝ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης (Α. Φαϊτσίδου, Ι. Δουμπόγιας), Νοσοκομείο Αλεξάνδρα (Ε. Πρίφτη, Γ. Πετροχειλου-Πάσχου), Ν. Παιδών «Αγλ. Κυριακού» (Ε. Λεμπέση, Μ. Φουσουκού), ΓΝΝ «Παμμακάριστος» (Ε. Μπελούκα, Α. Σίμα), ΠΓΝ-Μαιευτήριο «Ε. Βενιζέλου» (Τ. Λαζαράκη, Ε. Καδά), ΓΝ «Αγ. Δημήτριος» Θεσσαλονίκης (Φ. Πολυδώρου, Ε. Μαλακά), ΓΝΝ «Αγ. Παύλος» Θεσσαλονίκης (Ε. Παπακωνσταντίνου-Μπεζάζη).

Το δίκτυο χρηματοδοτείται εν μέρει από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής, Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας.

Περισσότερα δεδομένα ανά νοσοκομείο δημοσιεύονται στη σχετική σελίδα στο internet στη διεύθυνση: www.mednet.gr/whonet.

Γενικές πληροφορίες για τη στήλη δημοσιεύονται στα *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 1997, 14(4):470-471.

Πίνακας 2. Ποσοστό αντοχής *S. maltophilia* ανά είδος κλινικής.

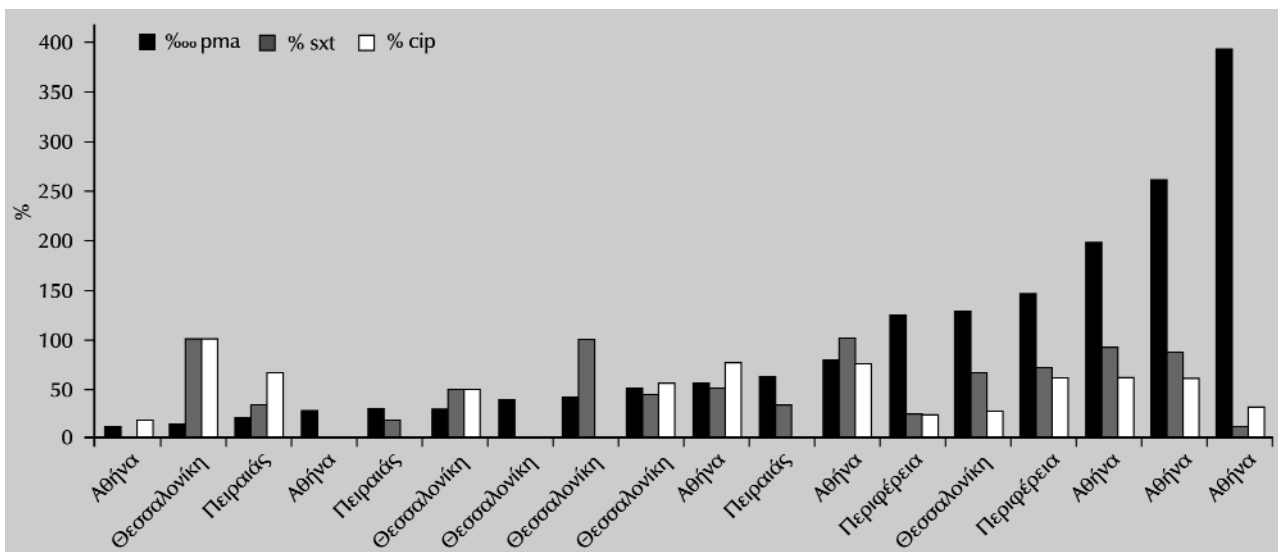
Αντιβιοτικό	Παθολογικές κλινικές			Χειρουργικές κλινικές			Μονάδες εντατικής θεραπείας		
	NO	%A	%ME	NO	%A	%ME	NO	%A	%ME
Ampicillin	121	76	9	39	92	2	83	91	3
Ampicillin/Sulbactam	105	53	8	33	84	6	77	71	3
Cefoxitin	105	86	1	33	97	3	77	96	0
Ceftazidime	105	23	4	33	66	24	77	81	13
Ceftriaxone	105	60	10	33	45	3	77	42	9
Aztreonam	105	67	12	33	60	12	77	88	3
Gentamicin	105	55	7	33	57	6	77	77	3
Amikacin	121	53	6	39	51	10	83	84	4
Tobramycin	121	52	9	39	61	7	83	84	7
Cotrimoxazole	105	28	0	33	81	0	77	36	0
Ofloxacin	105	28	10	33	36	3	77	36	7
Ciprofloxacin	105	39	19	33	39	3	77	45	29

NO: Αριθμός στελεχών που ελέγχθηκαν, %A: Ποσοστό ανθεκτικών στελεχών, %ME: Ποσοστό στελεχών με μέση ευαισθησία

Πίνακας 3. Φαινότυποι αντοχής στα αντιβιοτικά των στελεχών *S. maltophilia*.

Φαινότυπος	No	%
P	6	2,9
CP	6	2,9
CT	15	7,3
TRP	18	8,7
R	19	9,2
T	24	11,7
CTP	24	11,7
TP	38	18,4
CTRP	40	19,4
Λοιποί φαινότυποι	15	7,8
Σύνολο	206	100,0

C: Ceftazidime, T: Tobramycin, R: Cotrimoxazole, P: Ciprofloxacin

**Εικόνα 1.** Συχνότητα αντοχής σε cotrimoxazol (sxt) και ciprofloxacin (cip) και συχνότητα απομόνωσης *S. maltophilia* (pma) ανά 10.000 θετικά κλινικά δείγματα ανά νοσοκομείο.